

Ulovlig, urapportert og uregulert (UUU eller IUU) fiske er en form for **miljøkriminalitet** som undergraver en ansvarlig og bærekraftig forvaltning av fiskeriressursene i havet, og som i ytterste konsekvens truer vår matsikkerhet. Tidligere estimater har indikert at skalaen av dette fisket utgjør 10 – 26 millioner tonn i året. En del av utfordringen i å bekjempe dette problemet, er at fiskerioperasjoner i sin natur ofte er grenseoverskridende, og i mange tilfeller foregår i fjerne farvann og langt til havs, langt fra både flaggstater og kyststater. I tillegg er fiskerisektoren svakt regulert på internasjonalt nivå. Dette skaper et komplekst bilde, ikke bare å holde oversikt og utøve kontroll over, men også i de tilfeller man må etterforske potensielle ulovligheter, hvor ikke bare informasjonstilgang er essensielt, men også samarbeid på tvers av landegrenser blir en nødvendighet.

Stiftelsen Trygg Mat Tracking (TMT) er en norsk stiftelse etablert i 2013, med formål om å bistå og jobbe med kyststater, primært i utviklingsland, som er spesielt utsatt for slik aktivitet, i deres arbeide for å detektere og forhindre UUU-fiske. Vi gjør dette ved å utvikle og bidra med analyseverktøy, teknisk støtte, informasjon, analyser og med kapasitetsbygging for å forbedre fiskeri -og andre relevante etaters forståelse av og evne til å forvalte og kontrollere fiskeriaktiviteter i deres interesseområde. Vi bistår også med å sette opp og understøtte nasjonale, regionale og internasjonale samarbeidsmekanismer og informasjonsdeling mellom etater, stater og andre relevante aktører. Resultatene fra dette arbeidet har gitt konkrete og positive resultater med å stoppe UUU-fiskeoperasjoner og forebygging. TMT støttes av blant annet Norad og en 7-8 internasjonale stiftelser.

En av de grunnleggende elementene i bekjempelse av ulovlig fiske, er å vite hvilke fartøy som er i ens interesseområder, og hva de foretar seg. Både for stater som har havgående patruljeressurser, men spesielt de som ikke har dette, kan dette av naturlige årsaker være utfordrende. I de senere år har utviklingen innenfor satellitteknologi tilgjengeliggjort flere kostnadseffektive verktøy som gjør det mulig for aktører å holde en viss kontroll over fartøy og aktivitet i ens interesseområder uavhengig av tilgjengeligheten av kostnadskrevende patruljeressurser. Bare i våre afrikanske samarbeidsland er vi kjent med 20-30 større og mindre saker de siste årene som har blitt innledet som en direkte følge av observasjoner gjort med slike verktøy. **Denne teknologien er imidlertid ikke tilgjengelig for alle.** Mange nasjoner, og spesielt utviklingsland, har åpenbart ikke ressursene som trengs for å utvikle og bruke slik teknologi selv, og er i mange tilfeller prisgitt tilgang til slike verktøyer gjennom bistandsprosjekter, noe som oftest bare gis i begrensede perioder.

Gjennom norske bedrifter og institusjoner som blant annet **Kongsberg Satellite Services og Norsk Romsenter**, har Norge sterke kompetansjemiljøer innenfor denne type teknologi, og har ikke minst god tilgang til relevant satellittdata og egenutviklede ugraderte satellittbaserte sensorer og teknologi. TMT har bidratt til å løfte bruken av satellitteknologi i arbeidet mot UUU-fiske, og ser at slik teknologi har en definitiv positiv innvirkning i landene vi samarbeider med. **Vi mener at Norge står i en nesten unik posisjon** til å bidra til å oppskalere dette arbeidet ved å gjøre slik teknologi og kompetanse tilgjengelig for utviklingsland og internasjonale organisasjoner (som FAO). Ved å gjøre dette vil man ikke bare kunne ha en innvirkning på reduksjon av UUU-fiske, men også annen miljøkriminalitet som marin forurensing. Kompetansen og teknologien kan eksempelvis tilgjengeliggjøres gjennom allerede eksisterende initiativer som Norge har eller støtter. «Fisk for Utvikling» og tilknyttede prosjekter kan være en arena, mens prosjekter og løsninger gjennom FAO kan være en annen.

Vi mener bruk av satellitteknologi og moderne analysemetoder til å bekjempe miljøkriminalitet som UUU-fiske bør stå sentralt i Regjeringens strategi for å bekjempe miljøkriminalitet. TMT bistår gjerne med mer detaljerte og tekniske innspill i denne prosessen.